

1. Віргіліс Н. Ю. Проблеми адекватності образу / Н. Ю. Віргіліс, В. П. Зінченко // Питання філософії. - 1967. - №4 - С. 55-65.
2. Давидов В. В. Вікова і педагогічна психологія. Підручник [для студентів пед.ін-тів.] / В. В. Давидов, Т. В. Драгунова, Л. Б. Ітельсон, під ред. А. В. Петровського. – [2-ге вид., випр. і доп.] - Москва: Просвіта, 2009. - 386 с.
3. Ковальов А.Г. До питання про структуру здатності до образотворчого мистецтва / Проблеми здібностей / Под ред. В.Н. Мясіщева. - Москва: РРФСР, 1962. - С. 153-164.

Рясна Л.В., студентка 2 курсу;
Науковий керівник:
к.пед.н., доцент **Смолянчук Н.М.**
Харківський національний університет імені Г. С. Сковороди

ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Відповідно до переліку ключових компетентностей визначених Європейським союзом, у Державному стандарті початкової освіти (2018 р.) окреслено вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти.

Проблема формування ключових компетентностей є предметом дослідження вітчизняних та за рубіжних науковців. Так, питання технології формування ключових компетентностей висвітлені у публікаціях Л. Парашенко, Т. Грабовської, О. Грабовського, Я Сивохопа та ін. особливості формування комунікативної компетентності досліджено у роботах І. Єфименк, Ситенко, Д. Хаймса та інші. Окремі питання компетентнісно-орієнтованого підходу в навчанні розкрили такі педагоги та психологи як І. Бех, В. Давидов, А. Петровський, І. Підласий, В. Семиченко та ін.

Під поняттям “компетентність” слід розуміти загальну здатність, засновану на знаннях, досвіді, цінностях, схильностях, що набуті завдяки навчанню [3]. Особливе місце у переліку ключових компетентностей учнів початкової школи посідає саме культурна. Вона передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості [1].

Формування саме культурної компетентності для молодших школярів є досить важливим, адже у процесі її формування відбувається знайомство з культурними цінностями власного народу, пізнання мистецтва інших країн. Оволодіння учнями як культурною компетентності, так і іншими ключовими компетентностями відбувається під час навчання, виховання і соціалізації особливості. Це тривалий і постійний процес [4].

Культурна компетентність формується у процесі реалізації Мистецької освітньої галузі. Що у свою чергу реалізується у початковій школі через інтегрований курс «Мистецтво». На сьогоднішній день на вивчення цієї дисципліни виділяється лише одна година на тиждень. Більша частина вчителів проводить саме інтегровані уроки з образотворчого та музичного мистецтва, однак, як показує практика, частина все ще продовжує проводити окремо (чергуючи через тиждень).

Коли дитина споглядає натюрморти чи мальовничі пейзажі відомих художників таких як І. Левітан, І. Айвазовський чи квіти К. Білокур, то їй хочеться взяти пензлик і побути на місці того чи іншого митця. Сприймаючи на слух звуки відомих творів В. Моцарта. Л. Бетховена чи Ф. Шопена, дитина намагається відтворити щось подібне. Ми бачимо, що ознайомлюючись із зразками національної та світової культури, у дитини формується свій смак, виникає бажання створити щось своїми руками, намагається створити щось прекрасне. Ефективним засобом формування культурної компетентності є також нестандартний урок. Як зазначає М. Вашуленко: «Це урок, позбавлений шаблону, трафарету в його організації,

він ґрунтується на оригінальному, творчому підході у визначенні змісту, методів, засобів навчання»[2, с.25].

На уроках-дискусіях діти вчаться проводити попередню дослідницьку роботу, і декламувати твори відомих письменників на уроках-звітах. Готуючись до уроків-мандрівок та уроків-фестивалів, діти виготовляють карти маршрутів, вивчають текст своїх ролей, готують декорації та співають пісні, тобто розривають свої творчі та особистісні вміння, свій творчий смак та фантазію, вчаться все робити красиво. Під час уроків-сюжетних замальовок та уроків-змагань, діти вчаться креативно мислити, приймати неординарні рішення

Також надзвичайно велику роль відіграють святкові та розважальні заходи позакласної роботи: святкові концерти, тематичні виховні години, конкурси, квести, різні гуртки, театральні, хореографічні і вокальні студії, заняття за інтересами, виконання проектів тощо. Діяльність учнів має бути побудована так щоб вони змогли застосовувати знання у житті та швидко знаходити рішення у нестандартних ситуаціях.

Отже, підсумовуючи вище сказане можна зробити висновок, що культурна компетентність необхідна для формування всебічно розвиненої особистості. Сформувавши її ми можемо під час вивчення різних навчальних дисциплін, залучення дітей до образотворчого і музичного мистецтва та залучаючи до різноманітних позакласних заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Державний стандарт початкової освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
2. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка, Київ, 2011, 364 с.
3. Хуторської А. Ключові освітні компетентності // Відкритий урок URL: <http://osvita.ua/school/theory/2340/>
4. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

Сабов Г.А., студентка групи ПО-3

Науковий керівник:

к.пед.н., доцент Товканець О. С.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

МОТИВАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПРЕДМЕТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Інтерес до процесу навчання в учнів поєднується з почуттям задоволення від успішно виконаного завдання, з прагненням бути освіченою й корисною для суспільства людиною. У процесі розв'язання різних мислених задач у дітей виникають і розвиваються різноманітні інтелектуальні почуття, які, узагальнюючись, стають мотивами учбової діяльності [3, с. 14].

М. Матюхіна досліджувала особливості формування інтересу до змісту та процесу засвоєння знань. Автором визначені пріоритетні напрямки у вирішенні даної проблеми: 1) спрямованість на виділення, усвідомлення дитиною мети учіння, 2) озброєння учнів способами успішного виконання дій, що, у свою чергу, стимулює активність та підтримує мотивацію [2].

За умови наявності навчально-пізнавального інтересу учні молодших класів здатні без будь-яких ознак байдужості та втоми засвоювати значно більш складний матеріал, ніж той, який передбачено шкільною програмою; окрім того, уже наприкінці третього класу пізнавальні інтереси стають особистісними якостями учнів. Автор припускає, що розвиток